

MŪSU PASTOGĖ

1

XXXIII-ji metai

Australian Lithuanian Weekly
Registered for posting as a publication category B

Kaina / Price 50 c.

28.6.1982 Nr. 25 (1742)

Parapija —

MŪSU RELIGINIAI IR TAUTINIAI NAMAI

LIETUVIŠKŲ PARAPIJŲ METŲ KOMITETO KREI- PIMASIS Į LIETUVIUS

Mes didžiuojamės būdami garbingos ir nemarios lietuvių tautos vaikais. Galybių Viešpats mus leido lietuviams ir išpaudė mūsų kaktose ir širdyse lietuviybės žymę. Tėvynės meilė yra atspindys dieviškosios meilės. Tos meilės, kuri Kristaus veida suvilgė ašaromis dėl jo mylimos Jeruzalės likimo. Tautinės kultūros, tradicijų, papročių tausojimas, puoselėjimas ir kūrimas yra nepaprastai reikšminga mūsų išganymo kelio dalis.

Mes esame liudininkai ilgamečio Lietuvos Bažnyčios ir krikščioniškosios lietuvių tautos kryžiaus kelio. Kristus pavergtoje tėvynėje juo iš naujo eina į Kalvarijos Kalną. Šis kelias nuklotas bažnyčių griuvėsiais ir rūpintojėlių skeveldromis. Jis yra primirkęs lietuvių vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų krauju ir motinų ašaromis. Tačiau jis lygiai išpuoštas mūsų brolių - kankinių ir didvyrių, mūsų nežinomų šventųjų sesių aukų žiedais.

Mes esame atviri autentiškam ir įkvėptam Vatikano II susirinkimo žodžiui ir dvasiai.

Mes esame dalis lietuvių išeivių bažnyčios ir jaučiame jos istorinę misiją bei atsakomybę.

Lietuvių išeivių bažnyčia turėjo ir tebeturi penkis pagrindinius siekinius:

* Visus lietuvius suburti į lietuviškas parapijas.

* Dėti visas pastangas, kad visos lietuviškos parapijos būtų aptarnaujamos lietuvių kunigų.

* Siekti, kad parapijos būtų netik religinio, bet ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo židiniais.

* Stengtis, kad lietuviškose parapijose būtų branginama bei ugdoma lietuvių kalba, atgaiviamos bei saugomos lietuvių religinės ir tautinės tradicijos.

* Kreipti ypatingą dėmesį į jaunimo lituanistinį mokymą ir auklėjimą.

Apie šiuos siekinius, tik kitais žodžiais, kalba ir mūsų bažnyčios bei visuomenės vadovai, šių metų pradžioje paskelbė 1982 metų Lietuviškų Parapijų Metais. Savo atsišaukime jie taip pat yra pareiškę, kad "visiems... darbams planuoti, derinti ir skatinti sudaromas centrinis iniciatyvos židinys..." Žemiau pasirašęs komitetas ir yra tasai židinys, kuris kartu su religiniais bei visuomenės vadovais ir institucijomis yra pasiryžęs atlikti eilę darbų išplaukiančių iš aukščiau minėtų siekinių bei realybių.

Mes suprantame prisimtų pareigų dydį ir svarbą, bet lygiai suprantame ir visuomenės imlumą bei savo ribotą pajėgumą. Todėl esame pasiryžę netiek konkrečiu darbu padėti visoms lietuviškoms parapijoms, kiek atkreipti dėmesį į kiekvienos parapijos svarbą bei reikalingumą. Ne tiek pakeisti kiekvieno lietuviuo sistatymą, kiek atskleisti visiems broliams ir sesėms parapijos židinio šilumą religinio, tautinio ir kultūrinio gyvenimo būvyje. Netiek pakeisti parapijos socialinio gyvenimo ar liturginių pamaldų tvarką ar prasmę, kiek raginti persunkti ir vieną ir kitą lietuviškosios kultūros lytimis.

Trumpai, šis komitetas nuoširdžiai bandys šiais metais visų lietuvių mintis kuo dažniau nukreipti į lietuviškų parapijų problematiką. Mes lygiai bandysime kuo daugiau lietuvių - asmenų, institucijų, organizacijų įtraukti į konkretų darbą parapijose.

Šiose pastangose prašome bei laukiame pagalbos ypatingai iš parapijų klebonų ir kitų kunigų. Taip pat ir parapijų tarybų, vienuolių, organizacijų ir visų lietuvių.

Mes raginame, kad visur, kur tik yra lietuvių parapija arba bent lietuvių kolonija, būtų įkurtas lietuviškų parapijų metų komitetas. Mes kviečiame lietuvių kunigus ir pasauliečius, ypač jaunimą, kelti lietuviškų parapijų laimėjimus ir rūpesčius mūsų spaudoje.

Centrinį komitetą Clevelande sudaro: pirm. Romualdas Bublys, vicepirm. Kęstutis Civinskas, sekr. Nijolė Balčiūnienė. išd.

Į VYKIAI

KARAS ART. RYTUOSE

Nepakeisdama palestiniečių sabotazinės veiklos, teroro ir pasienyje užpuolimų Izraelio sodybų, Izraelio kariuomenė nežiūrint Jungtinių tautų saugojimo zonos užpuolė visu frontu kaimyninę valstybę Lebanoną, norėdama sunaikinti palestiniečių lizdus. Izraelio kariuomenė išiveržė giliai į Lebanoną, tačiau vargu, ar savo tikslą pasiekė, bet aršiai nustatė prieš save visą arabų pasaulį. Karo operacijos pasibaigė dėl Falklando salų su britų pergale, ir dėmesio centre yra Izraelio agresija. Pasirodė, kad Izraelis ir eilėje kitų atvejų nesiskaito su Jungtinių Tautų kontrolės užtvara.

PAULIUS AUGIUS

Iš "Žemaitijos simfonijos" ciklo. Medžio raizynys

Eugenijus Šilgalis ir nariai - kun. Juozas Bacevičius, se-suo M. Corinthia, SSC, Algirdas J. Kasulaitis, Zita Kripavičiūtė, Vacys Rociūnas, Stella Sankalaitė, Stefanija Stasienė ir kun. Kęstutis Žemaitis. Komiteto adresas: R. Bublys, 23430 Harms Rd., Richmond Heights, Ohio 44143.

Mes prašome Prisikėlusio Kristaus palaimos savo užsimojimams ir darbams.

Lietuviškų Parapijų
Metų Komitetas

mieste, Suomijoje. Tartasi nusiginklavimo reikalui. Posėdyje dalyvavo egzilu latvių ir lenku atstovai.

Jaunimo kongresas

Penktasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas (PLJK) įvyksta 1983 metų liepos mėnesį JAV ir Kanadoje. Kongreso atidarymas numatomas baigiantis Pasaulio Lietuvių Dienoms liepos pirmoje pusėje Čikagoje.

VIEŠNIA IŠ KANADOS

Artimiau Australijos lietuvių supažindinti su V-jo P.L.K. Kongreso ruoša atvyksta iš Kanados PLJS atstovė Laima BERŽINYTĖ. Būdamas Australijoje nuo liepos 11 d. iki rugpiučio 25 d. ji žada aplankyti visas stambesnes Australijos lietuvių kolonijas: Melbourne bus liepos 11-17 d.d., Hobarte liepos 18-20 d.d., Adelaidėje liepos 21-27 d.d., Perthėje liepos 28 - rugpiučio 1 d.d., Canberroje rugpiučio 2-4 d.d., Brisbanėje rugpiučio 5-8 d.d. ir Sydneyje rugpiučio 9-25 d.d.

Laima Beržinytė dalyvauja V PLJK akademines programos komiteto darbuose ir numato duoti išsamius pranešimus iš komiteto veiklos bei rengti specialius jaunimo seminarus kongresine tematika. Pagal L. Beržinytės pranešimus iš Aus-

traliijos numatyta 10 atstovų jaun kongreso studijų dienose. Atstovus reikia iš anksto paruošti studijų dienoms tuo pačiu reikiu, kad aplamai seminaruose dalyvautų kuo daugiau jaunimo, kad jie pasigilintų programos temose. Pagrindinės sritys, numatytos Jaunimo kongrese yra: a) tautinis solidarumas (politika), b) tautinis sąmoningumas ir c) tautinė išraiška (kultūra).

ATSTOVŲ RINKIMAI

Kaip anksčiau minėta, Australijai numatyta 10 atstovų kongrese. Jų rinkimu rūpinasi Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga (ALJS) Melbourne. Pagal L. Beržinytės pranešimą, kongreso atstovai turi būti išrinkti iki š.m. spalio 1 dienoms.

Priimant, kad atstovų išrinkimas yra opus reikalas, tenka nustepti, kad Australijos Liet. Jaunimo S-gos Valdyba iki šiolei spaudoje apie tai nieko nepranešė. Įdomu, po kiek atstovų pramatyta kiekvienai kolonijai ir kokios yra rinkimų taisyklės bei atstovų kvalifikacijos. Šie atstovų rinkimai Australijos lietuviams turėtų ypatingai rūpėti, nes šeštasis Jaunimo kongresas jau pramatytas Australijoje. Kviečiame Australijos lietuvišką jaunimą bei visuomenę susidomėti viešnios iš Kanados Laimos Beržinytės misija

V.J.

Dėmesys rašytojams

Taip susiklostė, kad šiais metais mūsų dėmesio centre atsistojo rašytojas. Ir visai nenuostabu: tiek daug įvairių rašytojų sukakčių, pro kurias nepraeiname tylomis, kaip Maironio dviguba (120 metų nuo jo gimimo ir 50 metų nuo poeto mirties), Brazdžionio 75 m., Santvaro 80 ir Alanto 80 m. sukaktys ir dar visa eilė kitokių. Vienokia ar kitokia proga gerbdami vieną rašytoją tuo pačiu išreiškiame pagarbą ir net dėkingumą ir visiems mūsų tarpe esantiems ir nesantiems. Lygai šalia sukakčių ir visai neatsitiktinai įvyko išeivijos lietuvių rašytojų suvažiavimas, kuris irgi laikytinas kaip mūsų kultūrinio gyvenimo paminklinis akmuo vingiuotame kelyje.

Kaip žinia, tautos pagrindą sudaro jos kultūra, į kurią įeina visos jos gyvenimas, todėl nenuostabu, kad tam gyvenimui, tai tautinei kultūrai reikalingi įvairių sričių darbuotojai, vis tik jų visų tarpe rašytojas užima išskirtiną vietą. Negalima teigti, kad rašytojas yra svarbiausias tautinės kultūros ramsis, bet turime pripažinti, kad jis vienas iš tų esminių tautinės kultūros ramsčių, be kurio ji vysta ir nyksta ir ilgainiui visai pragaista. Ir iš tikro neperdėtai sakoma, kad tauta be poetų yra mirštantė tauta. Be poetų, tai reiškia be rašytojų, be tos srities kūrėjų, kurie operuoja gyva medžiaga - žodžiu. Kaip jau minėta, tautos kultūrai būtini visų sričių kūrėjai menininkai, bet rašytojas iš visų kitų menininkų išsiskiria tuo, kad jis savo kūrybai naudoja gyvą medžiagą - žodį, kuris jau ir taip yra nemirtingas, o dar kūrėjo įkvėptas jo paties dvasios nauja gyvybe suliepsnoja, virsta ugnimi, kaitinančia ir naujam gyvenimui kurstančia visą tautą. Todėl gal nė vienas tautinės kultūros kūrėjas neturi tiek daug atsakomybės tautos gyvenime ir jos plėtojime, kokią turi rašytojas.

Jis tautai ne tik duoda toną, bet ir kryptį, jis formuoja ir inspiruoja tautos dvasią ir jos sąmonę, žadina jos viltis ir polėkius, gydo žaizdas ir guodžia suspaudimuose. Tai priimančias dėmesį, netenka stebėtis, kad visais laikais rašytojas davė inspiraciją bei kryptį ir visų kitų rūšių menams.

Kadaise lietuvių tauta neturėjo savo rašytinės kalbos, be abejo neturėjo ir savo rašytojų, bet užtat turėjo dainius ir vaidilus, kurie tautai atliko tą pačią misiją, kaip kad šandien rašytojai. Neturime iš anos gadynės išlikusių anų vaidilų bei dainių vardų, bet užtat jie vis tiek paliko nemarūs iki šandien gyvame žodyje - dainose, legendose, pasakose.

Per visą Vakarų kultūros istoriją daug gyvenimą praejo įvairių galiūnų, valdovų, turtuolių, vainikuotų ir tituluotų, kurie tariamai formavo gyvenimą ir jo kryptis, bet daugelio jų nė ženklo neliko, kad tokių būta, o kiekvienas iš bet kokio laikotarpio pozityvus kūrėjas ir iki šandien gyvas, gajus ir įtakingas, kaip Homeras, Virgilijus, Dante Šekspyras, Goethe ir daugybė jiems panašių. Kaip dulkės nuo gyvenimo tako nupūstos dingo amtsrotai, kunigaikščiai, vyskupai, gubernatoriai, o

palikę įaužę mūsų tautą ir jos kultūrą Donelaitis, valančius, Mažvydas, Baranuskas, Maironis. Ir šandien ar rytoj dings kaip nebuvę Brežnevai, Reaganai, o paliks nepajudinami stovėti ir švies švyturiais Brazdžioniai, Jankai, Marcinkevičiai, Bradūnai ir dar, ir dar. Tad kieno rankose gyvenimo ir kultūros raktai?

Šitokią poeto ir rašytojo galybę jau nuo seniai pastebėjo kitokie gyvenimo galiūnai ir visais laikais stengėsi rašytoją palenkti ir pažaboti sau, saviems tikslams ir savo sistemoms. Bet ar pavyko? Kūrėjas yra ir nori išlikti laisvas, nes tikrai laisvėje ir įmanoma pati kūryba. Narve ir paukščiai miršta, bet negieda. Kiekvienoje priespaudoje visados kūrybinis gyvenimas apmiršta ir dūsta. Tiesa, bandoma kūrybos vietoje duoti pakaitų - pseudokūrybos, erzacų, bet jie kaip dirbtiniai jokioje tautoje neprigyja ir būna po pirmo šviežio lietaus nuplaunami drauge su dulkėmis.

Nors ir suskaldytas mūsų tautos gyvenimas, bet vis tik džiugina mūsų kūrėjų, rašytojų tiek čia, tiek ir anapus gausumas ir gaivališkumas. Tai pats tikrasis liudijimas, kad ir šandien mūsų tauta net ir skaudžiausiose sąlygose tebėra gajai ir kūrybinga. Tie tautos nepalaužiami gyvastingumo ramsčiai ir yra rašytojai. (v.k.)

MIRUSIEJI

MIRĖ VLADAS
KOŽENIAUSKAS

Iš mūsų tarpo Tu dingai,
Ir niekad jau nepasirodysi.
Ilgai minės Tave draugai;
Gyvensi jų minty ir žodžiuose.

Gyvensi Viešpaties globoj,
Gyvensi savo atžaloj - - -

Birželio 15 d. kraujo limfų ir širdies sutrikimu mirė ilgametis Latrobe Valley kolonijos lietuvis Vladas Koženias, Moe skausmingame sielvarte palikdamas savo žmoną ir dukrą su šeima. Lietuvoj, Australijoje ir visame pasauly yra daug jo giminių ir gerų draugų.

A.A.

EDVARDUI ŠLIAFERTUI

STAIGA MIRUS JO ŽMONĄ Aleksandrą, dukras Janę, Gražiną ir Nijolę su šeimom bei visus artimuosius skausme nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jadvyga ir Stasys Norvilaičiai

A.A.

ANDRIUI MINOTUI

auto nelaimėje žuvus, jo tėvus Žanetą ir Karolį Miniotus, brolių Audrių, seserį Juliją ir artimuosius skausme nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi

Laima, Tadas, Edis ir
Virginija Žilinskai

A.A.
VLADUI KOŽENIAUSKUI
mirus, jo žmoną ir Latrobe Valley ilgametę lietuvių kolonijos seniūnę, dukrą su šeima ir visą Latrobe Valley seniūniją netekus tauraus lietuvių, giliame skausme užjaučiame ir kartu liūdime.

Sale Seniūnijos lietuviai

A.A.

VLADUI KOŽENIAUSKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo Latrobe Valley seniūnei Veronikai Koženiaskienei, dukrai Veronikai ir jos šeimai

Melbourn Apylinkės Valdyba

Birželio 18 d. Vilniuje mirė

SOFIJA MARCINKONIENĖ,

sulaukusi 98 metų.

Pietų Australijoje gyvenančiai jos dukrai Valei Marcinkonytei - Neverauskienei nuoširdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Adelaidės Liet. Teatras Vaidila

apeigų metu, pamaldas laikant kun. P. Daukniui su Moe klebonu Rev. Father Wotherspoon, giedojo Melbourno lietuvių parapijos choras, kurio rėmėjais yra V.V. Koženias. Net du pamokslai: lietuviškas ir angliškas jautriai pagerbė velionį. Solo išpūdingai pagiedojo „Viešpatie, globok“ vargonavusi Rita Tamošiūnaitė - Mačiulaitienė. Sale seniūnė E. Eskirtienė, reikšdama užuojautą velionio artimiesiems, ant karsto užbėrė lietuviškos žemėlės žiupsnelį.

Moe kapinių kalvos žemė priglaudė dar vieno lietuvių ateivio kūną, priimdama jį i mirusių bendruomenę, kurioje jau ilsisi septyni lietuviai iš neskaitlingos Latrobe Valley lietuvių kolonijos.

Ramiai ilsėkis čia, Vlada, palikęs mums gražų gero lietuvių ir nuostabių draugiško žmogaus atminimą.

J. Latrobieitis

VEL NAUJAS KAPAS

Graži ir saulėta žiemos popietė Sydnejuje, bet kapinėse susirinkę žmonės to nemato. Prieš juos ką tik supiltas naujas kapas ir pastatytas laikinas, medinis kryželis su užrašu: "Edvardas Šliafertas".

Edvardas, Žemaitijos krašto sūnus, pasaulį išvydo 1912 kovo 8 d., Telšiuose, miesto ugniagesių viršininko šeimoje. Augo 4 broliai ir viena sesuo. Tėvas mirė vos sulaukęs 33-ju metų amžiaus, liko motina su 5 mažamečiais vaikais. Motina išmoko siuvėjos amato, bet sunkiai vertėsi išlaikydama didelę šeimą. Tai buvo tvarkinga ir labai besirūpinanti savo vaikų ateitimi moteris. Sulaukęs 16 metų Edvardas priimamas į 3-čią pestininkų D.L.K. Vytauto pulką auklėtiniu. Paskiria-

A.A. E. Šliafertas

mas į pulko orkestrą Kėdainiuose. Čia augo ir mokėsi kariškos drausmės aplinkoje. Kėdainiuose susipažino ir 1931 m. vedė Aleksandrą Šmurkaitę, gimė dukros: Janina, Gražina ir Nijolė.

Prasidėjo karas. Lietuvą okupavo rusai. Lietuvos kariuomenė įkorporuojama į Raudonąją armiją, kuri nei Edvardui, nei kitiems lietuviams nėra priimtina. Pasitraukti iš kariuomenės negalima, bet prasidėjus vokiečių - rusų karui, atsirado proga. Su keliais karininkais, nakties metu, Edvardas iš poligono atsiskyrė nuo savo dalinio. Taip, užsitaravęs viršilos laipsnį, nenorėdamas tarnauti svetimiesiems baigė karinę tarnybą. Netrukus, su šeima, persikėlė į savo gimtuosius Telšius, ir lyg sekdamas tėvo pėdomis, vadovauja miesto ugniagesiams.

Artėjant frontui, 1944 m. Šliafertas su visa ugniagesių komanda pasitraukė į Vokietiją. Karui pasibaigus gyveno Dillingen D.P. stovykloje. 1949 m. atvyko į Australiją. Šeima apgyvendinama Cowra stovykloje, o Edvardas paskiriamas 2-ju metų privalomai tarnybai N.S.W. geležinkelio žinyboje, Sydnejuje.

Nukelta į psl. 8

A.A.

ELENAI JURKONIENEI

mirus, jos sūnų Rimą, tėvą, seseris ir artimuosius motinos netekus giliai užjaučiame.

Lietuvių Bilijardo Klubas Sydnejuje

RAŠYTOJŲ DIENOS CLEVELANDE

Po daugiau kaip ketvirčio šimtmečio Lietuvių Rašytojų Draugijos nariai gegužės 22-23 dienomis vėl susirinko į savo suvažiavimą. Ir todėl nestebėtina, kad po tokio ilgo nesimatymo, rašytojai ne tik sekė savo kolegų fizinius pasikeitimus, bet turėjo geros progos patikrinti ir savo atminties pajėgumą. Dalyvių tarpe buvo ir tokių, kurie susitiko pirmą kartą po Vokietijos DP stovyklos dienų.

Clevelandas mūsų lietuviškojo žodžio kūrėjus priėmė kaip mielus svečius, juos globojo, vaišino ir sudarė palankias sąlygas savo problemoms apsvastyti. Tiesa, nebuvo jokių balių ir šokių, bet atnaujinti ryšiai ir užsimezgusios naujos pažintys gal buvo vertingesni dalykai negu kad ir nuotaikingi šokiai ar šampano taurių skambesys.

Iš 97 draugijos narių suvažiavime dalyvavo 28 (su naujais priimtais). Tai gausiausias suvažiavimas JA V-se. Suvažiavime buvo atstovaujami rašto žmonės iš įvairių Amerikos miestų ir vietovių. Europos rašytojai atsiuntė savo atstovą Eduardą Cinzą iš Belgijos.

Suvažiavimą atidarė Rašytojų Draugijos pirm. Bernardas Brazdžionis, švenčias savo deimantinę amžiaus sukaktį.

SVEIKINAME JUS!

Suvažiavimui pirmininkauti pakviestas sukaktuvi-

Vacys Rociūnas

ninkas Stasys Santvaras (švenčias 80 m. amžiaus sukaktį) iš Bostono ir sekretoriauti draugijos sekretorė ir išdininkė Alė Rūta iš Los Angeles. Visi posėdžiai vyko Dievo Motinos parapijos erdvioje svetainėje. Šis rašytojų sąskrydis vyko Maiironio 50 metų mirties ir Vinco Krėvės 100 metų gimimo sukakčių ženkle.

Clevelando miesto burmistras George Voinovich atsiuntė miesto proklamaciją, kurią perskaitė Juozas Stempužis ir įteikė Clevelando miesto, kuris šiemet išrinktas kaip pavyzdinis Amerikos miestas, specialius žyminius: draugijos pirm. B. Brazdžionui, suvažiavimo šeimininkui kun. G. Kijauskui ir suvažiavimo rengimo komiteto pirm. B. Gaidžiūnui.

Žodžiu sveikino JAV LB Krašto Valdybos pirm. V. Kutkus, LB Kultūros tarybos pirm. I. Bublienė. Gauti sveikinimai raštu iš: min. St. Lozoraičio, vysk. V. Brizgio, min. Dr. St. Bačkio, kons. A. Simučio, kons. J. Daudžvardienės, Manylands leidyklos, A. Lukšytės (Meiliūnienės) iš Australijos, Kotr. Grigaitytės, Bronės Martin ir Janinos Narūnienės.

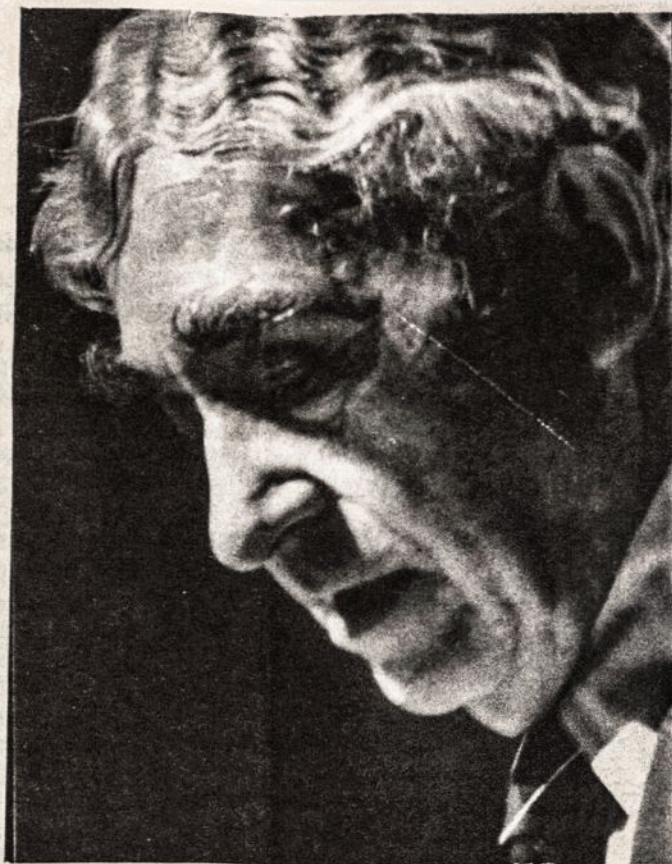
Viktoras Mariūnas kalbėjo apie Kultūros tarybos darbus ir naujus užsimojimus. Kun. Kijauskas savo žody linkėjo suvažiavimui maironiško pavasario ir darnaus darbo nuotaikos.

PLAČIOS APIMTIES DISKUSIJOS

Suvažiavimo darbo posėdyje paliesta daug rašytojams rūpimų klausimų: grožinė literatūra mūsų išeivijos periodikoje, vertimų reikalas ir vertė mūsų išeivijos literatūroje, draugijos prieauglio klausimas, lietuvių literatūra svetimomis kalbomis, pagrindžio literatūra Lietuvoje ir išeivijos spauda ir kt.

Povilas Gaučys referavo apie vertimus į svetimas kalbas ir vertimus lietuvių kalbon. Jo surinktais duomenimis nuo 1950 m. iki dabar iš svetimų kalbų išversti 36 veikalai, daugiausiai iš anglų kalbos, o į anglų kalbą ir pora į latvių kalbą buvo išversti 26 veikalai. Šia tema kalbėdamas Br. Raila teigė, kad mes nekenčiame vertimų bado, nes mokame ir svetimų kalbų. Vertimų pirmumą turėtų nustatyti veikalo aukščiausia vertė ar tematika, surišta su lietuvių problemomis. Ateity reikėtų prašyti kiek finansinės paramos iš Lietuvių Fondo ir vertimams.

Lietuvoje išleidžiama nemažai vertimų, kur be partinių veikalų, yra ir gerų kūrinių. Vertimuose turėtų būti kreipiamas dėmesys ir į gerą lietuvių kalbą (V. Kavaliūnas). Dr. K. Keblys skundėsi, kad nedarome vertimų iš latvių ir estų kalbų, nors jie esą išsivertę 10 lietuvių knygų. Buvo siūlyta Rašytojų draugijai sudaryti

Rašytojų D-jos pirm. poetas B. Brazdžionis

verstinų veikalų sąrašą. A. Kairys, teigdamas, kad rašytojai yra laiko sąžinės balsas, kaltino juos tylą mūsų periodikoje. Dr. Keblys abejoja, kad kūrėjas gali būti pilnu sąžinės balsu, išskyrus savo sritį. Kun. St. Yla betgi mano, kad mažai tautai tenka ir didesnė atsakomybė. Retai komentuojame mūsų lietuviškojo gyvenimo įvykius. Alė Rūta — mūsų spaudos puslapių yra atviri mūsų rašytojų nuomonei. Ji mano, kad mūsų rašytojų knygos per mažai

reklamuojamos ir recenzuojamos. K. Bradūnas pabrėžė, kad ir sąžinės atžvilgiu esame skirtingi. A. Gustaitis su šypsena — esame geroje tyloje kompanijoje, tad nešaukime velnio, kuris įveltų į piaučynes. V. Kutkus kvietė atiduoti savo dalį ir bendruomeniniam gyvenimui, nebūti šalia šios veiklos.

Buvo siūlyta priimti daugiau rašytojų narių į draugiją (Pr. Visvydas), narius turėtų kviesti Rašytojų Draugija. Iki šiol istatuose buvo įrašyta: rašytojas, noris būti draugijos nariu, duoda valdybai pareiškimą su trijų draugijos narių rekomendacijomis raštu. Po diskusijų, palikta sena tvarka.

Br. Raila, kalbėdamas apie pagrindžio literatūrą, kėlė reikalą gauti rankraščių, kuriuos galėtų čia išleisti. Ypatingai būtų gera gauti įvairių atsiminimų iš okupacijų laikotarpių, geros autentiškos grožinės literatūros, kartu perspėdamas ją naudoti atsargiai, kad išvengtume falsifikatų ir silpnų kūrinių.

Suvažiavime buvo priimtas Lietuvių Rašytojų Draugijos pasisakymas — deklaracija.

RYŠIAI SU KITAIS

Dabartinę LRD Valdybą sudaro: pirm. Bernardas Brazdžionis, vicepirm. v. daus reikalams Bronys Raila, išdininkė ir sekretorė Alė Rūta - Arbienė ir (Tomui Venclovai išsikėlus į New Haven) pakviestas Pranas Visvydas. Šios valdybos kadencija baigiasi šiais metais. Kontrolės komisiją sudarė Dr. E. Tumienė ir A. Mironas.

Uždaramė draugijos posėdyje valdyba pateikė savo apyskaitinius pranešimus. Valdyba leidžia savo nariams biuletinį "Pranešimai" (red. B. Raila). Tomas Venclova ir Algirdas Landsbergis atstovauja LR D-ją PEN klube (pernai buvo konferencija Lione, Prancūzijoje). T. Venclova lankėsi Danijoje su paskaita, paliko ryšius su lenku pogrindininkais (T. Venclova padėjo redaguoti jų žurnalą), bendrauja su rusų emigrantų žurnalais, bendradarbiauja "New York Review of Books" (T. Venclovos strp.

Nukelta į psl. 4

Mes pasisakom

LRD SUVAŽIAVIMO DEKLARACIJA

Šimtmetis, prasidėjęs vidurinės Europos tautų išlaisvinimu ir vėliau prikėles daugelį tautų bei genčių valstybinei nepriklausomybei kituose pasaulio žemynuose, artėja prie pabaigos su gėdingu balansu, kai tuo pat metu šimtas milijonų civilizuotų europiečių buvo paaukoti naujai, dar didesnei priespaudai, išniekinant žmogaus ir tautų teises ir humanistinius idealus.

Tarp tų milijonų šiandien yra ir lietuvių tauta, kurios klestėjusi nepriklausoma valstybė buvo per praėjusį karą sugriauta, išprievartauta, pasikeičiančių sovietinės ir hitlerinės okupacijų teriojama.

Dėl to prieš keturis dešimtmečius turėjo iš tėvynės pasitraukti užsienin daugelis lietuvių rašytojų, visų sričių menininkų bei kultūrininkų.

Bet dėl to neišblėso mūsų ryžtas visomis priemonėmis ir kūrybinėmis formomis meniškai įprasinti tautos sielą ir reikšti kovingąją naujųjų laikų dvasią valstybės nepriklausomybei atstatyti, tautos ir žmogaus gyvybinėms teisėms atrungti, Lietuvai nelaisvėje padėti.

Pasitraukus į užsienius daugumai Lietuvos rašytojų ir kultūrininkų, okupacinėmis replėmis užgniauzus normalų tautos bendravimą su išeiviais, atrodo, kad ir lietuvių literatūra tartum buvo perdalinta į dvi nedraugiškas ir priešiškas stovyklas.

Fiziškai — taip. Tačiau toks padėties vertinimas būtų klaidingas.

Lietuvių literatūra buvo ir liks viena — lietuvių tautos literatūra, įvairiaspalvė mūsų tautinės dvasios išraiška ir lobis.

Kai mūsų šliai patekės laisvės aušra, vėl susijungs visa, kas buvo vertingo sukurta užsienyje ar sovietų pavergtoje tėvynėje. Laisvės oras ir laiko tėkmės atseikės grūdus nuo pelų.

Mes suprantame, vertiname ir gerbiame tuos lietuvių rašytojus ir kultūros veikėjus tėvynėje, kurie kovoja dėl kūrybinės laisvės tradicijų išlikimo, stiprina tautos dvasią ir pasitikėjimą, gina tautos garbę ir tapatybę, ryžtingai ir ne be pavojaus turi atsilaikyti sovietinių priespaudos organų spaudimui, rusifikacijai, tautinės moralės nuodijimui.

Mes jų nemaišome su sovietinės priespaudos palaižūnais, tautiniais palūžėliais ir karjeristais, paniekinusiais lietuvių tautos didžiąsias politines, tautines ir dvasines vertybes, kukliais ir diršems teršiančiais mūsų kultūrą.

Mes tikime, kad tautos kelių golgotoje literatūrinės ir apskritai kultūrinės vertybės, kaip praeityje, taip ir dabar tebėra pačios pajėgiausios dvasinei stiprybei išlaikyti. Taip pat jos yra reikšmingiausias veiksnys tautai nelaisvėje gyvai išlikti ir galiausiai vėl prisikelti, kai tam susidarys palankios sąlygos.

Ir tikime, kad tokios sąlygos susidarys. Milijonai Kremliaus pavergtų tautų drauge su mumis nerimsta, maištauja, stiprina viltis priartinti išsilaisvinimo metą.

Deja, skaudūs sunkumai nepranykę, rytojaus akiračiai vis dar apsiniaukę, regime savųjų gretų užsienyje retėjimą. Tad ryžtamės tvirtiau testuoti lietuvių rašytojo ilgaamžę tradiciją: — ir toliau aukotis kūrybiniam darbui, semtis stiprybės iš praėjusio amžiaus didžiųjų lietuvių ar lietuviškos kilmės idealistų.

Gyvenimas vėl parūpino šiandieninį pavyzdį. Nobelio premijos laureatas, Lietuvos žemės draugingas sūnus, Česlovas Milošas, neseniai reiškė pasitenkinimą spaudos komentarais, kad jam "pasisekė savo gimtąją kraštą idėti į pasaulinės literatūros žemėlapi, kartu liudydamas, kad gimtoji Lietuvos šalis jam vis tebėra arčiausia širdžiai, jo poezijai ir instinktams.

O didysis lietuvių tautos atgimimo dainius Maironis jau 1887 metais drąsino savuosius:

Didžios nelaimės spaudžia tėvynę,
O priešas laukia jos prapuolimo...

Tačiau tėvynė dar nepražuvus,
Nušvis jos vėliai garbė spindėjus.

Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimas
Clevelandas, Ohio USA - 1982.V.22

Rašytojų Draugijos Valdyba. Iš k.: P. Visvydas, B. Brazdžionis (pirm.), Alė Rūta, B. Raila

literatūros ir politikos temomis).

Svarstyta Rašytojų Draugijos almanacho ar metraščio klausimai. Siūlo ma leisti žurnalą. Redaktoriui pakviestas K. Bradūnas, kuris ištirs visas galimybes. St. Santvaras pažadėjo parašyti apie rašytojų veiklą iš Vokietijos laikotarpio.

Sekančią valdybą nutarta rinkti Chicagoje.

GARBĖS NARIAI IR NAUJINARIAI

Suvažiavimas, pagerbdamas didelių nuopelnų asmenis, nutarė pakelti į garbės narius: Dr. Joną Žmuidziną, Povilą Gaučį, Stasį Santvarą, Vytautą Alantą ir Dr. kun. Juozą Prunskį.

Priimti 8 nauji nariai: Janina Narūnė - Pakštienė, Vladė Butkuvienė, Violeta Kelertienė, Adolfas Markelis, Kazimiera Miškinienė, Apolinaras Bagdonas, Viktoras Mariūnas ir Vladas Vaillionis.

Kituose suvažiavimo svarstymuose paliesti LRD šalpos fondo klausimas (nutarta nesteigti), LRD premijos skyrimo būdas (nutarta pasilikti prie jūrų komisijos) ir kt. Nutarta paskelbti suvažiavimo žodį ok. Lietuvos rašytojams ir skaitytojams.

LITERATŪROS VAKARAS IR PREMIJOS

Ilga buvo pirmoji suvažiavimo diena lietuviams rašytojams Clevelande. Pradėjo rinktis jau 8 val. ryto Dievo Motinos parapijos svetainėn, išposėdžiavo visą dieną, su trumpa pietų pertrauka. 7 v.v. vėl buvo pakviesti į literatūros vakarą ir premijų įteikimo iškilmes. Rytiniuose ir popietiniuose posėdžiuose dalyvavo 50-60 rašytojų ir svečių, o literatūros vakaran prigūžėjo gerokai per 350 klevelandiečių.

Bronys Raila elegantiškai ir sklandžiai vadovavo šiai lietuvių rašytojų šventei. Padėkojęs suvažiavimo rengimo komitetui ir parapijai už svetingumą, Br. Raila užtikrino, kad šio sąskrydžio gražūs atsiminimai ilgai liks mūsų širdyse.

Dr. K. Keblys, LRD jūrų komisijos pirmininkas, perskaitė aktą, kuriuo 1981 metų literatūros premija paskirta poetui Liūnei Suteimai - Katiliškienei už eilėraščių rinkinį "Vendeta". Lietuvių Fondo atstovė Milda Lenkauskienė įteikė \$ 2000 čekį. Laureatė savo žody norėjo, kad "mano žodžiai prakalbintų skaitytoją..." "poezija nori būti mylima, bet neaiškinama..."

Kazys Bradūnas, Barono vardo novelės konkurso jūrų komisijos pirmininkas, perskaitė aktą ir paskelbė, kad pirmąją šio konkurso premiją laimėjo Rūta Kleva Vidžiūnienė už novelę "Be jokios abejonės". Nijolė Baronienė, įteikdama \$ 500 premiją, išreiškė pageidavimą, kad premija nebūtų tik vienkartinė, bet nuolatinė, tuo pagerbiant jos vyro Aloyzo labiausiai mėgtą žanrą. Laureatė neatvykus, čekį priėmė Alė Rūta. Ištrauką iš premijuotos novelės perskaitė Balys Auginas.

PENKIASDEŠIMT METŲ

BE MAIRONIO

A. Zubras

MAIRONIO KŪRYBA

Seka poemos. Iš jų pirmoji "TARP SKAUSMŲ Į GARBĖ" (1895). Autorius pradžioje šiuo savo kūriniu labai didžiavosi. Pagrindinis poemos personažas Juozas Valaitis atsižada dvarininkaitės meilės ir tampa kunigu ir lietuvių tautiniu veikėju. Skaitoma, kad tai Maironio autobiografinė poema. Jaunasis autorius tačiau pasirodė skaitytojams ano meto kunigams būdingai ankštuose klerikaliuose rūbuose ir susilaukė iš liberalų aštrios kritikos. Maironio gi ambicija buvo pasidaryti tautos vienytoju, patraukti jaunąją kartą. Pajautė, kad nepavyko. Dėl kompozicijos ir charakterių sustabarinimo ne kaip atsiliepė ir jo pasaulėžiūros žmonės: M. Pečkauskaitė — Šatrijos Ragana, kun. J. Tomas — Vaižgantas. Maironis tad ėmėsi savo mylimąjį pirmąjį kūdikį perdirbinti, ir susilaukta iš to naujo apvalkalo poemos "JAUNOJI LIETUVA" (1908). Tai 9 giesmių kūrinys, kurių pirmosios 5 kompoziciniu požiūriu geriausios, gi paskutiniosios 4 padrikos,

apysilpnės. Pagrindinis veikėjas jau pasaulietis, pasiturinčių valstiečių sūnus Juozas Rainys, Varšuvos universiteto studentas, išmylejęs dvarininko Goštauto dukterį Jadvygą. Senasis Goštautas dėl socialinių klasių skirtubių tai meilei priešingas. Juozas Rainys atsideda lietuvių tautinei veiklai ir patenka už draudžiamų lietuviškų knygų platinimą į kalėjimą. Kalėjime suseraga džiova. Išleistas nuvyksta gydytis į Šveicariją, kur ir miršta. Iškilmingai palaidojamas Vilniuje. Jadvyga Goštautaitė tampa muzikė ir išjungia lietuvių veikėjų eiles. Goštauto sūnus Motiejus veda Juozo Rainio seserį Oną. Atsiverčia ir senasis Goštautas, o jo rūmai Vilniuje pasidaro lietuviškos veiklos centras. Literatūrinio požiūriu poema nėra šedevras. Poemoms, paprastai, būdinga epinis įvykių atvaizdavimas, įvykių sąryšis, psichologiskai pagrįsti charakteriai, tegu kartais ir tik keliais tipiskais bruožais sukurti. Maironio "Jaunojo Lietuvos" to trūksta. Jo poemose pilna gražių lyrinių perlų, gamtos vaizdų, patriotinių patosinių

Tėsinys

dainų. Juk ir plačiai žinoma apie tautų atgimimą daina yra iš "Jaunosios Lietuvos", kuriai Č. Sasnauskas sukūrė melodiją:

— Jau slavai sukilo. Nuo Juodmario krašto Pavasaris eina Karpatų kalnais.

Po Lietuvą - žiemą. Nei žodžio nei rašto Neleidžia erelis, suspaudęs sparnais.

Iš "Jaunosios Lietuvos" ir "Malonios ir puikios pakalnės Dubysos; Ir kas do naktis! Dega žvaigždės aukštai". Tai tikri lyrinės poezijos deimantukai.

Mūsų sulenkėjusiai bajorijai žadinti lenkiškai parašė trumpą poemėlę "Z nad Birutę" (1904). Formos atžvilgiu tai arčiausias poemos žanrui kūrinys. Ir fabula plėtojama gana surištai. Literatūros teoretikai šią poemą vadina satyra. Pasišalpoma iš tų, kurie išsižada savo kilmės, savo asmenybės dalies. Nukreipta prieš lietuvių - lenkų uniją bei josios vėlesnės pasekmės. Netoli Raseinių prie vieškelio buvusi pastatyta statula Magdei Buividaitei, kuri buvo ištekejusi už lenko ir atsižadėjusi lietuvių kalbos

metu statula dingusi, o jos vardas tarp žmonių likęs pašaipos bei išdaviko sinonimu. Žemaičių vyskupas Giedratis ją iš sakyklų paniekinęs. Šiaip jau Maironis vis tikėjosi Lietuvos dvarininkų bei bajorų atsivertimo. "Jaunojoje Lietuvoje", matėm, jie atsiverčia. "Raseinių Magdėje" autorius jau pesimistiškesnis jų atžvilgiu.

Paskutinė ir vėlyviausių laikų Maironio poema yra "MŪSŲ VARGAI" (1920). Ji ir pati silpniausia, lyg eiliuota publicistika. Vaizduojama laikas nuo 1905 m. rusų revoliucijos, baigiant atsikūrusios Lietuvos. Niūrios spalvos I-jo pasaulinio karo ir vokiečio okupanto metui. Taip iš tikrųjų ir buvo: nearti laukai, badas, balanomis šviečiamos trobos, vėliau ligos - šiltinė, pirmą kartą Europoje kilusi influenza bei gripas. Pavaizduota ir lietuvių nacionalistinės kovos su rusiškais bolševikais. Pirmuose nepriklausomybės žingsniuose stoka vienybės, idealizmo. Pagrindiniai veikėjai: Danutė Staugailaitė, Jonas Sutkus, Barzdos. Kaip ir ankstesnėse Maironio poemose, taip ir čia sutinkame lyrinių vietų, plastinių gamtos vaizdų. Tik jų čia nepalyginamai mažiau kaip "Jaunojoje Lietuvoje".

Bus daugiau

Liūnė Suteima paskaitė eilėraščių iš premijuoto rinkinio — "Mirtis neateina, ji čia".

Literatūros vakare savo kūrybą skaitė — Pranas Visvydas, Alė Rūta ir Antanas Gustaitis.

Žodžiui pakviestas Eduardas Cinzas, padėjo rengimo komitetui už tokią šventę. Europoje tokių neturime. Belgijoje gyvena apie 200 lietuvių. Perdavė Lietuvių Bendruomenės linkėjimus.

Oficialioji literatūros vakaro dalis ir rašytojų kūrybos žodis sutilpo pusantros valandos rėmuose. Klausytojai ir svečiai turėjo daugiau laiko pasizmonėti svetainėje, pasivaikinti irisigyti leidinių knygų mūgėje, kurią organizavo Juozas ir Ona Žilioniai, Spaudos kiosko vedėjai. Rašytojai buvo parašyti atsiųžti, jei dar turi, ankstyvesniųjų leidinių, papildomai užsakyta knygų leidyklose, taip kad spaudos kiosko lentynos niekada nebuvo tokios turtingos lietuviškąja raštija, kaip per šį Rašytojų Draugijos suvažiavimą. Knygų skaitytojams ir mylėtojams buvo gera proga gauti ir rašytojų autografus. Ne dažnai būna tokių vakarų, kada lietuviškoji knyga su entuziazmu plaukia į skaitytojų rankas.

Ona Žilinskienė rūpinosi Maironio "Pavasario balsų" įvairių laidų paroda.

APSAUGOK

AUKŠČIAUSIĄ TĄ MYLIMĄ ŠALĮ...

Suvažiavimo pamaldos buvo Dievo Motinos šventovėje. Šv. Mišias koncelebravo kun. L. Andriekus, kun. G. Kijauskas ir kun. S. Yla.

Išpūdingoje procesijoje aukas atnešė jaunimo ir lietuvių rašytojų atstovai. Čiurlionio ansamblis, diriguojamas muz. A. Mikulskio,

giedojo Maironio tekstų giesmes. Įdomu, kad ir pirmajame išeivijos Rašytojų Draugijos suvažiavime, įvykusiame Tuebingene, Vokietijoje, 1946 sausio 26 d., pamaldose giedotojų taip pat Čiurlionio ansamblis su dir. Alfonsu Mikulskiu. Tai buvo 100-sis čiurlioniečių koncertas. Šio suvažiavimo metu koncertas šventovėje atžymėtas jau 1160-ju.

Perpildyta šventovė su dėmesiu išlausė buv. Rašytojų Draugijos pirm. Dr. kun. L. Andriekaus pamokslą. Nepagailėjo gražių žodžių Clevelando kultūrinei veiklai ir šios parapijos gyvastingumo centrui, pamokslininkas apsiribojo Maironio 50 metų mirties prisiminimu.

Maironis — iš Dangaus atsiųsta dovana. Poetas, kurio niekas nepakeis, niekas nepakartos. Dievo siųstas žmogus, tautinio atgimimo dainius. Dabar mes jį matome kitoje šviesoje. Katalikiškos tautos milžinas, sykiu gyvas, realus ir nemarus.

Bernardas Brazdžionis šventovėje iš skaitytojų poaukščio paskaitė ištrauką iš poemos "Vaidila Valiūnas". Kun. Kijauskas padėjo kunigams, Čiurlionio ansamblui ir tikintiesiems. Pamaldos baigtos giesme "Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį..."

LITERATŪROS

AKADEMIJA

Po puikių J. Malskio suorganizuotų bufetinio stiliaus pietų Gintaro valgykloje, gražią sekmadienio popietę Clevelando lietuviai vėl rinkosi į parapijos didžiąją auditoriją paskutiniam šio suvažiavimo renginiui — akademijai. Sceną puošė Lietuvių Rašytojų Draugijos stilinga arch. E. Arbo emblema.

Bernardo Brazdžionio

kalbos tema — Maironis tada ir dabar, buvo lyg ir kun. Andriekaus pamokslas. Poezija yra šventa kalba. Citavo kitų lietuvių kūrėjų pasisakymus apie Maironį ir jo laikus. Jo poezijos žvilgsnis nukreiptas į Dievą, žmogų ir tėvynę. Maironio mums reikia ir šiandien. Jis tėvynėje gyvas, nežiūrint, kad jis ir klastojamas, braukomas ir plieno kaltu kapojamas.

Antanas Gustaitis kalbėjo apie Vincą Krėvę — "šiapus ir anapus spygliuotų vielų". Prelegentas nurodė, kad Krėvės kūryba beveik lygiai vertinama ir čia, ir anapus. Joks rašytojas nėra to susilaukęs. Krėvė praturtino mūsų senąją istoriją. Davė įvairių idomių prisiminimų iš savo patirties, o taip pat kitų pasisakymų apie jį.

Bronys Raila painformavo susirinkusius apie suvažiavimo eigą ir penkių rašytojų pakėlimą į garbės narius. Dar kartą perskaitė suvažiavimo deklaraciją. Akademijai vadovavusi Alė Rūta dar kartą pristatė laureatę Liūnę Suteimą (Ziną Nagytę - Katiliškiene). Pranešta, kad gauta \$ 2.000 iš Nelės Mazalaitės. Šią sumą ji skiria literatūros konkursų fondui savo vyro Juozo Gabės atminimui. Iš kun. Juozo Prunskio taip pat gauta \$ 2.000.

SUDIEV CLEVELANDUI!

Suvažiavimą rengė specialus komitetas, vadovaujamas LRD igaliojimo ir pirmininko Balio Gaidžiūno. Kiti komiteto nariai: kun. G. Kijauskas, B. Auginas, V. Bacevičius, A. Bakūnienė, I. Bublėnė, D. Dundurienė, J. Garla, V. Kavaliūnas, N. Kersnauskaitė, E. Kersnauskas, G. Kijauskienė, M. Lenkauskienė, B. Mainėlienė, J. Malskis, V. Mariūnas, V. Plečkaitis, V. Rociū-

nas, A. Rukšėnas, S. Stasiėnė, J. STempužis, O. Žilinskienė, J. Žilionis. Atspausdinta 12 psl. suvažiavimo programa.

Uždaramąjį žodį tarė Balys Gaidžiūnas:

"Lietuvių Rašytojų Draugijos istorijoje, keliaujant tremties - emigracijos keliais, ir Clevelandas įsirašė atmintinu vardu. Didžiujamės, kad čia susirinkot. Praturtėjom patirtim ir ryšiais su kūrybiniais žmonėmis.

Apsiėmę atlikti kai kuriuos parengiamuosius ir buitinius suvažiavimo darbus, norėjom, kad jūs mūsų nepeiktumėt. Norėjom, kad dvi, darbais apkrautos dienos, gražios lietuviškos parapijos aplinkumoj, praeitų be įtampos, jautumėte atvažiavę pas laukiamus savuosius. Ar mums pavyko tokią aplinką sudaryti, ne mums spręsti.

... Dabar bus taip, kad mes dažnai suvažiavime dalyvavusius rašytojus ir valdybos kviestuosius svečius minėsime, ir žinoma, kaip lietuviams pridera, girsimės, kad visa kultūrinė lietuvių šviesa į pasaulį eina iš Clevelando.

Šiandien prisiminėm mūsų didįjį poetą Maironį. Jo poezijos mintim sekant, kai jis eilėrašty keliavo pro Luokę į Šatriją, kviečiu, jei kuris jūsų keliausit pro Clevelandą, neužmirškite sustoti pas mus paganyti arklių. Mokėsime priimti ir pavaisinti".

Lietuvos himno garsai užbaigė gražią kultūrinę šventę.

Iš leidinio "Mūsų Žingsniai"

PIRMASIS ŽIEMELYTĖS KONCERTAS AUSTRALIJOJE

Birželio 20 dieną, sekmadienį, Sydneyje Lietuvių Klube įvyko viešios iš Kanados, solistės Slavos Žiemelytės pirmasis koncertas. Mus jau buvo aplankę nemažai svečių dainininkų iš Amerikos kontinento, todėl didelių stebuklų nebelaikėme - dar viena grandis dainuojančiųjų grandinėje. Ir tačiau p. Žiemelytė nustebino mus savo koncertu, nes pasirodė nelauktai ir netikėtai gerai. Netikėtai, nes neteko girdėti ilgų panegirų spaudoje. O Slava Žiemelytė turi galingą operatinę kontraltą, plačią skalę, puikų tembro moduliavimą ir gerą dikią. Nežiūrint savo profesinio pasisekimo (dainuoja Toronto operoje kaip solistė), gyvenime yra labai kukli, be mažiausių pretenzijų ir be jokių reikalavimų.

Savo programos pačioje pradžioje ji dar lyg ir ieškojo apsipratimo su scena ir su auditorija, ir todėl Haendel'is nuskambėjo dar ne visai įtikinamai. Bet jau nuo Žilevičiaus dainos "Neverk motule" solistė išvirtino į pačios dainos interpretaciją. Su Budriūno "Miegužėlio noriu" atsivėrė solistės širdis, jautriai suskambėjo tono moduliacija. Mano supratimu, Kačanausko liaudies dainoj "Kad aš našlaitė" p. Žiemelytė suspindėjo jautriausiai, savo galingą balsą moduliudama, suteikdama jam subtilumo ir našlaitės gaudumo.

Kiekviena muzikinė frazė, skirta našlaitėlei, gegužėlei ir motinėlei buvo perteikta skirtingai ir taip nuoširdžiai pynėsi nuotaikos, išreiškiančios gaudulį, liūdesį ir lyrišką susitaikymą su likimu. Su šia daina tarytum atsivėrė visas platus gyvenimas, sunki motinos ir dukrelės dalis ir kančios išsprendimas jos priėmimu. Gal būt, tokios tegali būti tik lietuviškos dainos, kurios sukrečia žmogų ne baisiom dramom, bet tylių jausmų gausumu. Norėčiau tikėti, kad ir pats Kačanauskas būtų patenkintas p. Žiemelytės jo dainos interpretacija. O tai nėra žaliai percituota liaudies daina, bet kompozitoriaus muzikaliai perkurta, paprastą liaudies dainą išdabinant puošnesniais rūbais ir ją paverčiant tarytum operatine arija.

Antroji programos dalis susidėjo iš tarptautinių kompozitorių kūrinių: Stone, Čaikovski, Glinka ir Saint-Saens. Dainos ir operų arijos gerai apvaldytos, aiškiai daug kartų dainuotos, dainavimo mokytojų taisytos ir ištaisytos, dailiai nušlifotos. Jose p. Žiemelytė atvėrė visą savo platų diapozoną, ir meistriškai niansavo tamsias mėlynas spalvas žemuose registruose ir auksines - aukštesnėse gaidose. Mokėjo ji perduoti dramą, grąšinimą lygiai kaip ir drovų meilės prisipažinimą.

Didelę dovaną turi Slava Žiemelytė - galingą balsinę medžiagą ir jos puikų apvaldymą. Tačiau nors ir kaip

Spaudos bičiuli, prisimink ir Mūsų Pastogę savo testamente!

meniškai būtų tos dainos ir arijos dainuojamos, jos dažnai yra girdimos, nors ir ne lietuvių kalba operų, koncertų salėse bei oro bangomis. Tačiau Kačanausko liaudies daina p. Žiemelytės interpretacijoje virto tarytum mūsų pačių krūtinėje subrandinta ir iš pačios širdies išplėsta daina - pajutau, kad ji už mus visus dainuoja, pajutau, kad tai mano, kad tai mūsų visų daina, nebyliai tūnojusi surakinta ir pagaliau išsiveržusi per p. Žiemelytės dainavimą. Jai akomponavo talentinga pianistė Virginija Inkrataitė.

Labai pigios kelionės

LIETUVĄ — EUROPA —
AMERIKA — AZIJĄ

Teiraukitės mūsų žemų kainų vykstant į Maskvą, Tel Aviv ir daugybės kitokių žemų kainų

Suteikiama palyda su gloga lankant gimines
Patyrę tarnautojai, gali susikalbėti daugybe Europos kalbų

Visais kelionių reikalais kreiptis

Gateway Travel

48 The Boulevarde,
STRATHFIELD 2135
Tel. 745 3333 (4 linijos)
Lic. Nr. B.888

Kairėje: Skulptorė Ieva Pocienė prie savo kūrinio

Su menininkais Adelaidėje

Rašo Izolda Davis

Nedažnai pasitaiko, kad net trys mūsų menininkai surengia individualines parodas ar dalyvauja grupinėse australų meno galerijose tą pačią dieną. Birželio 6-ji kaip tik ir buvo tokia diena Adelaidėje: Kym Bonnython galerijoje įvyko sydneyje keramikės Jolantos

Janavičienės ir dailininkės Barbara Zerbini parodos atidarymas, o po pietų Kintore galerijoje, Royal South Australian Society of Arts, "Octagon 82" grupės paroda, kurioje dalyvavo skulptorė Ieva Pocienė ir tapytojas Jonas Rudzinskis. Prieš kelias savaites matėme šito-

je galerijoje ir dailininko Vyto Šerelio darbų "10 South Australian Painters" parodoje.

JOLANTOS JANAVIČIENĖS parodoje buvo išstatyti 26 glazūruoti ar natūralaus molio eksponatai: monumentalinės ir trikojės vazos, amforos su ašomis ir be jų, didžiulės ir mažesnės lėkštės su išvingiuotais kraštais. Keramikė semiasi įkvėpimo iš gamtos ir senovės kultūrų bei civilizacijų. Ji sąmoningai apsiriboja keliomis Naujosios Zelandijos Nelson vietovės molio rūšimis. Šito molio patraukli savybė yra jo šiltų antspalvių gama, kuri harmoningai derinasi su tamsiais rudais kompozicijos motyvais. Balzganai matinės glazūros kūriniai puikavo paukščių, medžių ar žmogaus figūros siluetais, kuriems paryškinti buvo naudojamos juodos, žalios, oranžinės ir mėlynos spalvos. Tarp glazūruotų darbų buvo ir trikojės vazos, savo forma ir spalva primenančios senovės kiniečių keramiką.

Vienuose kūriniuose forma, medžiagos tekstūra ir spalva patraukia žiūrovą, kituose ornamentika turi pirmąją vietą. Ji labai įvairi, lyg atsitiktinai susiformavusi ir stebina savo gausumu ir puošnumu. Sėklų, kankorėžių, pušų šakelių ir kitų gamtoje randamų daiktų išpausti motyvai pereina metamorfozę kūrėjos rankose ir pavirsta į fantastiškus pastatus, gyvius ir medžius, lyg viduramžių

menininkų nutapytus, ar į nardančias žuvis ir paslaptingas miško gelmes. Daugumoje darbų menininkė palieka gana plotmės žiūrovo vaizduotei pasireikšti bei ramių vietelių akims pailsėti.

Asmeniškumo skonis nulemia, kas daugiau patenkina kiekvieno individo meninį pojūtį. Paprastai tokiuose kūriniuose kompozicija ir forma, medžiagos tekstūra ir spalvos jungiasi į vientisą vienetą idėjos ar jausmų, nuotaikų ar stovio apipavidalinime. Iš parodoje išstatytų darbų, ypatingai norėjęsi pabrėžti bent kelis eksponatus. "Gum Trunk" vazoje ir lėkštėje, eukaliptų kamienai organiškai susilieja su molio tekstūra ir natūralia smiltainine jo spalva. "Forest Floor" lėkštėje ir "Forest Creatures" amforoje ir lėkštėje, tamsiai rudi kompozicijos motyvai gyvai kontrastuoja su rausvais molio antspalviais. "Nude" glazūruotoje vazoje vyriauja ideali lygsvara tarp formos ir piešinio. Visuose šituose darbuose jaučiasi, kad medžiagos tekstūra, kūrinio forma ir kompozicija yra lygiai svarbūs elementai, kurie vienas kitą papildo ir pabrėžia, o visų darbų išpildymas yra nuoširdus ir aukšto lygio.

Tapytojas, skulptorius ir vitražistas JONAS RUDZINSKAS išstatė Kintore galerijoje 8 aliejaus tapybos paveikslus ir tiek pat neįrengtų gamtovaizdžių. Rudzinsko gamtovaizdžiai yra gan nutaikingi, pagauna gamtos spalvingumą. Jis taip pat mėgsta tapyti miestus, gatves ir parkus, kaip

ludija keletas Adelaidės ir Melbourne vaizdų.

Žanrinio stiliaus paveikslai, kaip "Lotus, Botanic Gardens Adelaide" imponuoja nesuklystančio teptuko brūkšniais ir opakiniai žalios spalvos tonais. Rudzinsko paveikslas statiškas - niekas jame nejuda, visiškai priešingybė Claude Monet "Vandens Lelijų" paveikslams, kuriuose šviesa ir šešėliai užburia mirgančiu gyvumu.

"In the Courtyard" patraukia kompozicijos vertikalų ir horizontalių linijų betarpiškumą. Moters figūra dešinėje paveikslą pusėje atveria ir paryškina kairės pusės vešlių augalų judesio kryptį.

"Cooront" peisaže Rudzinsko tirštos, gyvos spalvos sušvelnėja. Jos igauna permatomumo ir skaidrumo. Tai neabejotinai padeda atkurti Australijos beribius tolius. Peisažo nuotaiką kiek įtaigoje lyg ir užmiršta vidurinė paveikslų dalis.

Skulptorės IEVOS POCIENĖS 14 eksponatų skyrėsi ir dydžiais ir stiliais: nuo mažytės, klasiškos "Polish Girl" bronzos galvutės iki gan monumentalių, modernių cement fonduose sėdinčių ar stovinčių moters figūrų, "Figure", "Sitting Girl", "Standing Girl" ir kitų.

Kai kurios skulptūros, kaip pav. "Amber Story", "Couple", "Woman", nukentėjo dėl savo mažo dydžio ir laikinų, visai netinkamų pėdestalų.

"Amber Story" išsilenkusi aliuminijaus banga ir Jūrą ir Kastyčio siluetai įgautų didingumo ir išpūdingumo didesnėje dimensijoje. Mažoje skulptūroje gintaro

Nukelta į psl. 6

Mūsų Pastogė Nr. 25, 1982.6.28, psl. 5

Jolantos Janavičienės darbai

VIETINIS IR INTERNACIONALINIS FUTBOLAS PER CHANNEL 0/28

CHANNEL 0 AND CHANNEL 28
MULTICULTURAL TELEVISION

Namie ir svetur

MINĖJIMAS
CANBERROJE

Birželio 13 d. susirinko nemažai pabaltiečių St. Christophers katedroje pasimelsti už Sibiro tremtinius ir nukankintus. Šv. Mišias atnašavo J.E. arkivyskupas E.B. Clancy, asistavo prel. P. Butkus, giedojo Sydne-

jaus dainos mylėtojų grupė. Pamokslą sakė arkivyskupas ir po mišių jam buvo įteikta dovanėlė.

Po to rinkomės į Lietuvų Klubą. 3 val. tuoj po Australijos himno sekė prel. P. Butkaus invokacija - skaitymas temtinio laiško ir apylinkės pirmininko A. Balsio atidarymo žodis, trumpai nušviečiant mūsų tragiškus trėmimų įvykius.

Minėjimui pravest pakviestas Dr. A. Stepanas, po tylos minutės už mirusius tremtinius, pristatomi svečiai: J.E. arkiv. E.B. Clancy, senatorė M. Reid, liberalų atstovas G. Cornwell, pakaito popiežiaus Nuncijaus laiška, užsienio reikalų min. T. Street telegramą.

Sen. M. Reid pakviečiama pagrindinei kalbai, kurioje ji pasidalino mūsų tautos vargais ir išreiškė viltį pamatyti mūsų vėliavas plėvesuojan-

Su menininkais

Atkelta iš pls. 5

atsiradimo legenda prapuola, nesudaro ispūdžio.

Savo talento daugialypiškumą skulptorė parodo bronzos ir cement fondue darbuose. Vieni, kaip "Polish Girl" ir "Siting Girl", gali lygintis su geriausiais Rodin darbais. Kiti kaip "Warrior" yra abstraktus karo ir kovos simbolis, kuriame atsisakyt bet kokių detalių norint išskirti ir išryškinti "karo" sąvoką. Kiti kūriniai, kaip "Couple" ir "Dancing Eskimo", yra pušiau abstraktūs. Skulptūroje "Couple" poros simbolis yra apipavidalintas apskritomis žiedo ir glėbio formomis.

"Dancing Eskimo" yra saga apie sniego ir ledo kraštus. Sunkioje kampuotoje formoje atsispindi nerangaus eskimo šokis, sekantis legendas apie dantuosius ledo varveklis, tingius ruonius ir svirduliuojančius pingvinus. Skulptūros tekstūra ir palšvai žalsva spalva vykusiai papildo tematikos ir stiliaus vientisumą.

"The Christian Church" kiekviena detalė harmonizuojasi su visuma pabrėždama temos simboliškumą. Skulptūra nėra didelė, vos 40 cent. aukščio ir 15 cent. pločio aliuminijaus ir deginto medžio derinys. Nukryžiuotojo metalinė galva yra drauge ir kielikas ir rakto skylutė, ant padeginto medžio rakto formos plokštės, kurios apatinėje dalyje yra išpauštyti įvairių aukštumų ir plokčių skliautai. Jie yra ir to rakto išpiovos. Krikščionybės patvarumas ir atsparumas atsispindi niūraus, griežtųjų linijų veide, primenančiame sunkią bažnyčios padėtį, kai kuriose pasaulio šalyse.

Su "Composition in Brass" Ieva Pocienė stabtelė vėl prie jai būdingų augimo formų, besistiepiančių daigų, ištytųjų stiebų ir pailgų lapų. Skulptūra yra stipriai sukomponuota, estetiški išbalansuoti ir vaizdi, tik daugiau atydomo galima buvo skirti metalo tekstūros išdirbimui.

Bronzos skulptūroje "Refugees" skulptorė vykusiai pagauna ir perduoda tematikos esmę. Kaip jau anks-

Adelaidinės pabiros

Išvykos į JAV 1983 problemos atgarsiai dar vis tebeskamba. Adelaidės sporto klubo Vyčio metiniame susirinkime ilgokai diskutuota ir pagaliau klausimas patiektas balsavimui. Visi, išskyrus vieną, pasisakė, kad sportininkų išvyka būtų organizuojama kartu su ALB Krašto Valdybos ruošiamą išvyką.

Dalyvavęs Melbourne "konferencijoje", vykusioje birželio 13 Melbourne, nusiskundė, kad buvo balsuota "už" ir "prieš". Abejuose balsavimuose "už" ir "prieš" laimėjo. Ką tai reiškia? Reiškia, kad niekas neišsprendė ir visa liko taip, kaip buvo.

čiau buvo minėta, Ieva Pocienė intuityviai suranda pačią išraiškingiausią formą savo mintim ir idėjom apipavidalinti. Jos vidurinio pasaulio apipavidalinimas įvairiose medžiagose yra jos skulptūrinio, trijų dimensijų talento forte.

Trys monumentalinės sėdinčių ir stovinčių moterų skulptūros yra padarytos iš cement fondue. Šią medžiagą Ieva Pocienė yra meisteriškai apvaldžiusi. Kūriniai yra anatomiškai stipriai pajusti ir meniškai išpildyti. Moterų žvilgsnis nei tuščias, nei aklas - jos gyvena savo neliečiamu, vidiniu gyvenimu. Kiekviena skulptūra yra visų individualinių detalių ir formų suma, kuri ir sudaro "Moters" sąvoką.

Tą moteriškai, jausmingai pagautą ispūdį Jolanta Janavičienė išreiškia gamta - botanika, o Ieva Pocienė jausmais - idėja.

Isolda I. Davis

čias mūsų laisvose valstybėse.

Sekė meninė dalis: A. Bowler pagrojo elektr. vargonais Bacho "Savo nelaimė šaukiuose Tave" ir Sydnejaus dainos mylėtojų būrelis padainavo "Oi, neverk, motinėle" ir "Graži tu mano brangi tėvyne".

Pagrojami pabaltiečių

Iš trėmimų minėjimo Canberroje. Iš k.: apy. pirm. A. Balsys, Dr. A. Stepanas, svečias G. Cornwell, A. Stepanienė, prel. P. Butkus, arkivysk. E.B. Clancy, sen. M. Reid, estų atstovė, A. Kovalskienė. Priekyje A. Stepanas junj. Nuotrauka J. Kovalskio

himnai, ir svečiai paprašyti arbatėlei.

Nors ir lietinga diena, bet susirinko daug, kas parodo, kad minėti įvykiai dar ilgai liks mūsų atmintyje.

Canberros apylinkė dėkinga prel. P. Butkui ir dainininkams už atsilankymą ir dalyvavimą minėjime. km

tūrą ir jau yra užfiksavęs keletą mūsų gyvenimo įvykių.

Ateities kartos galės matyti ir girdėti mūsų gyvenime ryškesnius momentus, žinoma, jei ateities kartos dar idomaisis, kaip gyveno ir bandė lietuvišiais išlikti jų tėvai.

Paėmę į rankas Mūsų Pastogę, paskaitome ir lengva širdimi, jei prenumerata apmokėta, padedame į šalį.

Kad šis savaitraštis atsirastų ant tavo stalo, reikalingos pastangos iš visos eilės žmonių, o svarbiausia iš redaktoriaus.

Gal ne vienas skaitytojas nustebs, kad jau virš 20 metų, su maža pertrauka (A. Mauragis redagavo 1971-74) sąžiningai redaktoriaus darbą "velka" Vincas Kazokas, kuris kas savaitę pagimdo Mūsų Pastogę.

Apie tai pagalvojus, net svaigsta galva. Kiek redaktoriui teko per 20 metų "laviruoti", kad visi, kurie rašo ir kurie skaito būtų patenkinti; būtų paminėti, būtų neužgauti, būtų vienu ar

LIET. KNYGA
MELBOURNE

Melbournio Lietuvių Bibliotekai auکوjo: \$ 150 V. Pleškūnas (kultūros žurnalo Aidų komplektų įrišimui); \$ 20 A. Bajoras; po \$ 5 K.L. Bartaškai, J. Pranckūnas. Knygų bei žurnalų V.R. Anuliai, J.O. Bratiškai, E. Dudėnienė, K. Paškevičius. Laikraščių V.V. Koženiauskai.

Jiems visiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

J. Mikštas
Bibliotekos vedėjas

kitu atveju prisiminti ir taip be galo.

Dažnai redaktoriui tenka išklausti priekaištų dėl vieno ar kito mūsų bendruomenėje įvykio. "... jis privalejo to straipsnio nedėti, aną idėti pirmame puslapyje, o trečiam nereikėjo iš viso leisti pasisakyti..."

Atpildas? Kaip jau minėjau - išmėtinėjimai.

Pagarbiai lenkiu galvą, sveikindamas ir dėkodamas už lietuvišką žodį, kuris sąžiningai kas savaitę (kartą redaktoriui susirgus negavau) apsilanko, gaivina ir palaiko lietuvišką dvasią. Šia proga linkiu Vincui Kazokui sveikatos, ištvermės, jėgų, kantrybės ir sėkmės, ir ilgiausių metų!

Nors ir geriausias laikraštis, jei jo neskaitytai yra tau bevertis.

Vibaltis

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS Funerals of Distinction

17 RAILWAY PDE.
FAIRFIELD, N.S.W.

Tel. 724 5408 Veikia 24 valandas per parą

KIEK PRIE
TESTAMENTŲ, AUKŲ IR
FONDŲ

Paskaičius "M.P." Nr. 22 autoriaus V. Simvyto rašymą "Testamentai, aukos ir fondai", norėčiau ir aš savo nuomonę pareikšti.

Autorius vaizdžiai ir teisingai išryškina testamentą bei palikimų svarbą ir būtinumą, kuriam pilnai pritarau. Testamentas bei palikimas visiems seniems ir jauniems būtinas. Kiekvienas, rašydamas testamentą, pats apsisprendžia, kaip ir kam skirs! Jei artimųjų nėra, kas liečia viengungius, vieni skiria fondams, kiti namams, organizacijoms ir t.t. Per ilgus metus mūsų spaudoje laikas nuo laiko buvo raginama testamentais susitvarkyti ypač mūsų viengungiams susirūpinti, bet kažkodėl, atrodo, abejingumas arba iš vis tuo reikalu nesidomi.

Moterų Draugija susiduria su sunkumais, pavyzdžiui: miršta viengungis, nepalikęs testamentą, reikia rūpintis laidotuvėmis. Draugijos ištatai neapmato išlaidų laidotuvėms ir susidaro problemų. Rašant testamentą labai svarbu paskirti ar tai organizacijai ar asmeniui palikimų laidotuvių išlaidas padengti kad išvengus bereikalingų sunkumų ir triūso mirties atveju. Buvo atsitikimų, kur kad ir parašęs testamentą nenurodo, kur originalas apsaugai padėtas, taip kad ir šis testamentas atsiduria galų gale į Public Trust. Taigi apie tai reiktų rimtai pagalvoti.

Dabar, kai autorius paliečia palikimus namams, tas labai suprantama, ir jei būtų atkreipta dėmesio, daug būtų galima padaryti.

1961 metais Sydney Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugija pradėdama savo užsimojimą tais laikais senelių ir prieglaudos namų pastatymui, buvo pasiryžusi

ne tik namus, bet ir "nursing home" pastatyti bet deja! Kai susidūrė su finansiniais sunkumais, paaiškėjo, kad nursing home statybai Social Security nesubsiduoja, nurodė į Health Departmentą, kurie taip pat neskliria subsidijų pastatams, tik pastatius duoda už kiekvieną ligonį subsidiją. Gaila! Ir šiandien išgirstame "Kodėl nepastatėme slaugymo na-

mų?" lengviausias būdas buvo pastatyti sodybą. Taip ir prieinam prie autoriaus pasakymo: jei tautiečiai, įvertindami mūsų pastangas nors kiek būtų organizacijai paskyrę palikimų, būtume įvykdę ankstyvesnius užsimojimus, tenka pasitenkinti draugijos pastatyta lietuvių sodyba, kuria džiaugiamės bet kiek prisidėję prie lietuvių iškėlimo Australijoje.

Ona Baužienė

Gintaras Operoje

Kiekvienais metais su nekantrumu laukiame didelio įvykio Sydneyje - Folklorinio Shell Festivalio dėl daugelio tautinių grupių pasirodymo, bet labiausiai dėl savųjų pasirodymo: štai, čia mes, lietuviai, štai čia mūsų gražieji šokiai! Tautinių šokių grupė "Gintaras", vadovaujamas Kajaus Kazoko, mūsų neapvylė ir dar kartą mus gražiai reprezentavo. Mergaitės žavėjo žiūrovus savo grakštumu ir gražiais rūbais, o vyrai savo miklumu.

Avos Saudargienės sukurta merginimo šokių pynė susidėjo iš trijų pagrindinių šokių: aštuonnyčio, pakelkojo ir klumpakojio. Jie visi buvo sujungti dailiais perė-

jimais ir pergrupavimais. Išvystyta tema - pasižadėjimas vienas kitam, išteikiant dovanas: mergaitės - juostas, vyrai - skareles, buvo išvystytas grupiniuose šokiuose, gi vienos pamirštos mergelės nelaimingas epizodas grakščiai ir su vaidyba atliktas Irenos Bielskytės ir Dariaus Gako. Nuotaikingiausiai buvo sušoktas klumpakojis, visoms poroms išsidalinant ir sudarant gražias figūras.

Muzikinė dalis savo kokybe išsiskyrė iš viso ilgo koncerto programos. Garso grynumas ir jo perdavimas juostelėje buvo profesionalinė perfekcija, dėl kurios galime būti dėkingi Kajui Kazokui, perkūrusiam

Sydnejaus Gintaro šokėjai. Priklaupęs pirmas iš kairės grupės vadovas K. Kazokas

Skelbimas

ŠVENTO RAŠTO TYRINETOJŲ GARSINIMAS

Tėvas, Sūnus ir
Šventoji Dvasia

Taigi, tokioje pat prasmėje šitie Jezaus žodžiai reiškia, kad jis ir jo Tėvas yra viena. Tą patvirtina daugelios Jezaus kalbės. Savo tarnybos metu jis atkartotinai sakydavo, kad jis neatėjo daryti savo valios, bet valios savo Dangiškojo Tėvo, kurs jį siuntė. Kai Jezus buvo paduotas išjuokimui, sugėdinimui ir mirčiai, jis prašė savo Tėvo, kad, jei galima, atimtų nuo jo tą taure. "Tačiau tebūnie ne mano valia, bet tavo," jis pasakė. (Luko 22:42; Mato 26:39; Jono 5:30; 6:38). Dievo Tėvo valia visuomet turėjo žymiausią vietą mūsų Viešpaties gyvenime. Todėl jis tikrai galėjo pasakyti: "Aš ir mano Tėvas esame viena".

Dėl tos pačios priežasties Jezus taip pat teisingai galėjo sakyti: "Kas mane mato, mato ir Tėvą". (Jono 14:9). Kad šie Jezaus žodžiai nereiškia, kad tie, kurie matė jį, taip pat aktualiai matė Jėvą, aiškiai parodo daugelis Senojo ir Naujojo Testamento pareiškimų, nes pasakyta, kad nevienas negali pažiūrėti į Dievą ir išlikti gyvas (2 Moz. 33:20, 1 Tim. 6:16; 1:17; Jono 1:18). Jei tie, kurie matė Jėzų, būtų aktualiai matė Dievą, tai reikštų kad Dievas, visatos Kūrėjas yra žmoginė esybė. Jezus reiškė kad jo gyvenimas ir tarnavimas apreiškė Tėvą tiems, kurie turėjo matančias akis.

Bus daugiau

Myli tiesą literatūros gausite veltui. Rašykite:
P. Bačinskas, 16 Burlington Str., Holland Park, Qld. 4121

MIRUSIEJI

Atkelta iš psl. 2

Gyvenusieji Chullora geležinkeliečių stovykloje lietuviai susiburdavo pasikalbėti savais rūpesčiais. Čia susipažinau Edvardą ir su juo sutariame kartu pirkti sklypus Picnic Pointe. Prie mūsų apsigyveno dar Griškaičių ir Mauragių šeimos. Kurdamiesi džiaugėmės, po dienų darbų, susirinkę kurio nors kaimyno pastogėje. Taip jau išėjo, kad Edvardas pirmasis pasistatė gyvenvietę, perkraustė savo šeimą, o dabar pirmasis apleido mūsų mažą 4-rių šeimų koloniją.

Apsigyvenęs savajame name, Edvardas dirbo Concord Repatrijacinėje ligoninėje. Vėliau, nenorėdamas toli važinėti, dirbo auto mašinų dalių fabrike. Kartą, nejausdamas jokių sveikatos trūkumų, darbe sukrečiamas širdies priepuolio, nuo kurio pilnos sveikatos jau neatgavo. Dėl pablogėjusios sveikatos pasitraukė iš darbo nesulaukęs pensijos. Širdies negalavimai vis pasikartodavo, o birželio 17 d.,

savo namuose, ji visiškai sustojo plakusi. Nuliūdę liko žmona Aleksandra, 3 dukterys su šeimomis, 5 vaikaičiai, kaimynai ir daug draugų, kurie Edvardą mėgo dėl jo atviro ir teisingo būdo. Palaidotas Rookwood lietuvių kapinėse birželio 21 d.

Nesireiškė Edvardas bendruomenės organizacijoje, bet uoliai lankė lietuviškas pamaldas ir didesnius lietuvių parengimus. Jo, lietuviškai susipratęs šeimos itakoje, užaugusios dukterys, jų šeimos ir vaikai gražiai kalba lietuviškai ir papildė lietuviško gyvenimo gretas.

Nelemta Tau buvo, Edvardai, sugrįžti į gimtuosius Telšius, kuriuos ne kartą gynei nuo ugnies ir kitų nelaimių. Išsėkis tolimoje, mus priglaudusioje svetingoje šio krašto žemėje.

J. Zinkus

**Daug sužinosi
skaitydamas
Mūsų Pastogę!**

atskirus muzikinius gabalus savo studijoje.

Visas pasirodymas sukėlė mums pasididžiavimo ir savais tautiniais šokiais, ir savais šokėjais, kurie nenuilstamai repetavo ilgą valandą, kol pasiekė tokį lygį. Dėkingi esame visiems "Gintaro" šokėjams ir šokėjoms už puikų lietuvių meno reprezentavimą šioje didelėje tautybių jūroje.

Futbolo pirmenybės

Milijonai žmonių seka futbolo varžybas Ispanijoje, kur dvidešimt keturios komandos kovoja dėl pasaulio titulo ir taurės. Vien Naujosios Zelandijos komandos paruošimas kainavo virš dviejų milijonų dolerių. Turtingieji alyvos versmų savininkai savo valstybių reprezentacinėms komandoms dosniai klojo milijonus žaidėjų pirkimui ir jų treniravimui.

Ketverių metų pasiruošimas, milijonai išleistų pinigų ir tik viena valstybė apsinvainikuos laimėtojo karūna.

Daug garsių futbolo trenerių bus atleisti iš savo pareigų. Įvyks savižudybių, šeimos skyrybų, lygiai milijonai futbolo mėgėjų bus skaudžiai nusivylę jų reprezentacinei komandai pralaimėjus. Varžybos prasidėjo birželio 13 d. Finalinės rungtynės įvyks liepos 11 dieną Madrid mieste.

Tik viena Brazilija yra laimėjusi pasaulio futbolo taure žaisdama svetur ir šiais metais jos reprezentacinis vienetas skaitomas pažėgiausias.

Jau pirmose varžybose įvyko staigmena. Argentina, pralaimėjusi karą prieš Angliją, sporto arenoje kapituliavo Belgijai 2-1. Brazilijai varžybų visų rimčiausias priešininkas lengvai susidorojo su Rusija tuo pačiu santykiu 2-1.

Italija - Lenkija 0-0. Ir vėl dar didesnė staigmena. Vakarų Vokietija nepralaimėjusi rungtynių varžybose kandidatų turnyre, įmušusi 33 įvarčius į priešininkų vartus ir tik 3 įvarčiai jų komandos nenaudai, kapituliavo Alžyrui 2-1. Anglai lengvai džiūgavo karo lauke ir prieš Prancūziją laimėjo 3-1. Mažai kam žinoma Cameron turėdama vos dešimt tūkstančių registruotų futbolo žaidėjų atsilaukė galingai Peru 0-0.

Vengrai atsiekė rekordą atskaitydami El Salvadorui 10-1.

Australijos kaimynai Naujoji Zelandija, per kandidatų varžybas nugalėjusi Australiją, pasidavė Škotijai 5-2.

Futbolo varžybų šeiminkai savo užnugaryje turėdami tūkstančius žiūrovų spėjama paveikia žaidėjus ir daugumoje atneša laimėjimą. Tik ne šį kartą. Mažasis Honduras atsilaukė Ispanijos galiūnams sužaidę lygiomis 1-1.

Austrai apgynė Europos garbę prieš Čilę 1-0, kai Čekoslovakai, 1962 metais žaidę finale, laimingai pasidalino po tašką prieš Kuwait 1-1. Kuwait valstybėlė turi tiek pat gyventojų kiek Anglijos miestas Glasgow, bet alyvos milijonieriai pasisamdę iš Brazilijos futbolo ekspertą Alberto Parreize paruošė žaidėjus, kurie prilygsta pranašųjų pajėgumui. Kuwait reprezentacinei komandai laimėjus Gulf Cup futbolo turnyrą kiekvienas žaidėjas tapo apdovanotas nauju namu.

Northern Ireland apgynė mažųjų valstybių prestižą prieš Jugoslaviją sužaidžiusi 0-0. Iš rezultatų matosi, kad pasaulio futbolo varžybose ir mažosios valstybės atsižvelgė gerai ištreniruotų ir paruoštų žaidėjų tuomi kiekvienose varžybose žiūrovams teikia malonumo sekti aukštos klasės žaidimą.

V. Augustinavičius

Informacija

MAIRONIO MINEJIMAS

Mes daug kalbame ir rašome kaip labai yra reikalingas mums jaunimas, jaunimas kuris dar moka kalbėti lietuviškai, kuris ateina pas mus ir domisi vienokiu ar kitokiu lietuviškumo aspektu.

Dabar bus proga parodyti, kad mes tuo jaunimu domimės ir jį remiame. Liepos 11 d., sekmadienį, Bankstowno Lietuvių Klube, 3 val. Sydnejaus Šeštadienio Lituanistiniai Kursai rengia mums brangaus poeto MAIRONIO MINEJIMĄ —

AKADEMIJĄ

Didžiausią programos dalį išpildys Sydnejaus Lituanistinius Kursus lankantieji mokiniai ir buvę abiturientai.

Ši minėjimą ruošti padeda šie asmenys: režisoriaus P. Rūtenis, moterys su nuometais dainuoja liaudies dainas, V. Juška skaito paskaitą. Scenos papuošimui žinomas menininkas V. Meškėnas nupaisė dramatišką Maironio portretą, padeda E. Lašaitis ir Algis Dudaitis ir M. Cox.

Įvertinkime mūsų moksleivijos pastangas, kurie apkrauti pamokomis australiškose gimnazijose, ne tik šeštadieniais mokosi lietuvių kalbos, bet dar ir randa laiko suruošti šį reikšmingą Maironio Minėjimą — Akademiją į kuri galima apsilankyti ir jų pasitangomis pasidžiaugti.

Vida Kabailienė

PRANEŠIMAS

Sydnejaus Pensininkų Klubo narių žiniai, kad sekantis susirinkimas įvyks liepos 1 d. 2 val. Sydnejaus Lietuvių Klube, Bankstowne.

Patirta, kad netrukus atvyksta į Australiją Laima Beržinytė iš Kanados mūsų jaunimą painformuoti apie kitais metais Čikagoje įvykstantį penktąjį Jaunimo Kongresą ir bendrai painformuoti apie jaunimo veiklą. Viešnia Australijoje išbus keletą savaitių ir aplanys eilę kolonijų.

Birželio 18 d. auto nelaimėje žuvo jaunuolis (apie 18 metų) Andrius Miniotas iš Canberros. Paliko dideliam liūdesy tėvai, kurie tuo laiku kaip tik buvo išvykę į Kanadą, senelis ir artimieji.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE

16-18 East Terrace Bankstown Tel. 708 1414

Liepos 3 d., šešt., 7.30 val. SAVAITGALIO BALJUS Programoje: Tragedija - Linksmieji Broliai Įėjimas \$ 2 asmeniui Bilietai užsakomi klube	Liepos 17 d., šešt., 7.30 val. KOVŲ SPORTO BALIUS Programoje: Čikaga - "Roaring 20's" Įėjimas \$ 4 asmeniui, \$ 3 pensininkams ir moksleiviams Bilietai užsakomi klube
Liepos 10 d., šešt., 7.30 val. SUOMIŲ VAKARAS Programoje suomių choras Nariai ir jų svečiai kviečiami dalyvauti Įėjimas laisvas	Narių dėmesiai: Jau laikas užsimokėti nario mokestį 1982-83. metams. Tas galima padaryti klubo valandomis.

Sydnejaus Lituanistiniai Kursai
rengia

MAIRONIO minėjimą

liepos 11 dieną, sekmadienį, 3 val. p.p. Lietuvių Klube Bankstowne.
Tikimės gausaus atsilankymo

VIETOJ GELIŲ

Pagerbdami a.a. Edvardą Šlefertą vietoj gelių Sydnejaus skautų Aušros tuntu aukojo: po 10 dol. J. ir M. Zinkai, A. ir V. Gaidžioniai, A. ir S. Mauragiai. \$ 5 aukų p-lė R. Gaidžionytė.

Melbourno skautai ir skautės kviečia visus į linksma DŽIUGO tunto

tradicinį balių

penktadienį, liepos 16 d., 7 v.v. Melbourne Lietuvių Namuose.

Bilietai 10 dol. gaunami pas Jūratę Šimkienę tel. 578 4319

Dalyvaukite visi iš arti ir toli - nesigailėsite!

Džiugo Tuntas

TARPTAUTINĖ MENO PARODA

vyksta Radio 2EA patalpose (2nd. floor, 263 Clarence St.), prasidėjusi birželio 19 d. ir truks iki liepos 2 d. Dalyvauja 36 etninės kilmės menininkai su 86 darbais.

Birželio 18 d. Sydnejuje palaidotas Kostas Marčionionis, staiga miręs prieš keletą dienų. Velionį Kostą nuolat sutikdavome Syd.

Lietuvių Klube ir atliekantį mažus patarnavimus.

Patirta, kad rašytojas Vytautas Alantas, gyvenęs Amerikoje, po sunkaus širdies priepuolio sparčiai taisosi ir tikima grįš vėl į kūrybinę literatūrinę darbą. Rašytojų suvažiavime jis yra pakeltas į Draugijos Garbės Narius.

SYDNEJAUS SPORTO KLUBAS KOVAS maloniai kviečia Sydnejaus ir apylinkių lietuvius į

metinį Kovo balių

liepos 17 d., šešt., 7 v.v. Sydnejaus Lietuvių Klube

Programoje turtinga loterija, smagi kapela, originali programa ir jaunatviška nuotaika.

Stalus ir bilietus užsisakyti galima Liet. Klube tel. 708 1414. KOVAS NIEKAD NEAPVYLĖ. Dalyvaukite ir įsitikinsite!

Kovo Klubu Valdyba

Revizijos komisijon išrinkti: K. Bagdonas, P. Kviecinskas ir J. Luckus, garbės teismo teisėjų togas užsidėjo E. Vilkieš, kun. Dr. P. Bačinskas ir B. Žygienė.

Buvusioji revizijos komisija apylinkės valdybos veiklos ir piniginių atskaitomybės revizijos nepadare ir rezultatų paskelbti susirinkimui negalėjo dėlto naujai išrinktoji revizijos komisija tapo įpareigota tokią atbulinę reviziją padaryti ir artimiausiu laiku paskelbti davinius sekančiame susirinkime kurį sušauks naujoji apl. valdyba.

Kun. Dr. P. Bačinskas šaukės pagalbos lietuviškiems radio pusvalandžiams pravesti ir savaitgalio mokyklėlei vėl atgaivinti, nes techninis darbuotojas p. Petrauskas nuo radio aptarnavimo atsisakė, o mokyklėlė, pritrūkus ir mokinių ir mokytojų, kaip prieš tai jau daugel kartų, pragaišo ir nurimus tyli.

Povilis

Solistė viešnia iš Kanados Slava Žiemelytė Sydnejuje buvo globojama p.p. M. ir V. Bukevičių.

Iš kelionių užsienį sugrįžo Vladas Šneideris ir Jurgis Karpavičius. Išvykoje lankėsi ir Lietuvoje.

Neseniai Sydnejuje klubo bibliotekos vedėjas Č. Liutikas savaitę išbuves sugrįžo iš ligoninės, turėjęs akių operaciją. Dabar jis vėl matomas aktyvus savo nelengvoje pareigoje.

Sydney lietuvių parapijos savaitgalio mokyklos

BALIUS

liepos 3 d., šeštadienį, 7.30 val.

Lietuvių Klube Bankstown

Programa: Tragedija — su linksmaisiais broliais
Kviečiame visus, bilietų kaina \$ 2.00

Tėvų Komitetas

SYDNEY RAMOVĖNAMS

Pranešame, kad liepos 11 d. (sekmadienį), 3 val. p.p., Lietuvių Klube šaukiamas Sydney "Ramovės" Skyriaus narių informacinis susirinkimas

Prašome visus narius ramovėnus, kuo skaitlingiausiai susirinkime dalyvauti.

Sydney "Ramovės" Valdyba

Solistės Slavos Žiemelytės koncertas Melbourne įvyks liepos 4 d., sekmadienį, 2.30 val. Lietuvių Namuose.

Dėmesio!

Išnuomuojamas gyvenamas namas Bankstowne prie Lietuvių Klubu. Dėl sąlygų kreiptis į Syd. Lietuvių Klubą tel. 708 1414.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published
by the Lithuanian Community
Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija: V. Bukevičius, A. Dudaitis, I. Jonaitis, A. Reisgys, V. Patašius.
Redakcijos adresas: 13 Percy St. Bankstown, N.S.W. 2200
Tel. 709 8395
Administracijos adresas: P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200
Administracijos tel. 709 4846

PRENUMERATA:

Australijoje metams \$ 20
Užsienyje paprastu paštu \$ 24
Oro paštu į N. Zelandiją \$ 35
Oro paštu kitur \$ 50
Atskiro nr. kaina 50 centų

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

MELB. SPORTO KLUBAS VARPAS

ruošia

BINGO

Melbourno Lietuvių Namuose, 44 Errol St., Nth. Melbourne Bus lošime penktadienį, liepos 9 d.